

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2001/45/EY,

annettu 27 päivänä kesäkuuta 2001,

työntekijöiden työssään käyttämille työvälineille asetettavista turvallisuutta ja terveyttä koskevista vähimmäisvaatimuksista annetun neuvoston direktiivin 89/655/ETY (toinen direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 137 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen, jonka se on tehnyt kuultuaan työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoo-antavaa komiteaa ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 137 artiklan 2 kohdassa määrätään, että neuvosto voi antaa direktiivein säännökset vähimmäisvaatimuksista parantaakseen erityisesti työympäristöä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun paremman tason takaamiseksi.
- (2) Saman artiklan mukaisesti kyseisissä direktiiveissä on vältettävä säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia ja oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten tai keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittämistä.
- (3) Työntekijöiden työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon parantaminen on tavoite, joka ei saa olla riippuvainen ainoastaan taloudellisista näkökohdista.
- (4) Niiden vähimmäisvaatimusten noudattaminen, joilla on tarkoitus taata parempi terveyden ja turvallisuuden taso käytettäessä korkealla tehtäviä tilapäisiä töitä varten tarkoitettuja työvälineitä, on olennaisen tärkeää työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi.
- (5) Perustamissopimuksen 137 artiklan 2 kohdan nojalla annetut säännökset eivät estä jäsenvaltioita ylläpitämästä tai toteuttamasta työoloja koskevia tiukempia suojatoimia, jotka ovat perustamissopimuksen mukaisia.
- (6) Korkealla tehtävässä työssä työntekijöiden terveys- ja turvallisuusriskit ovat erityisen suuret, ja he joutuvat alttiiksi erityisesti putoamiselle korkealta ja muille vaka-

ville työtapaturmille, joiden prosentuaalinen osuus onnettomuuksien ja erityisesti kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrästä on suuri.

- (7) Itsenäiset ammatinharjoittajat ja työnantajat voivat vaikuttaa työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen, jos he itse harjoittavat ammattitoimintaa, jossa he käyttävät henkilökohtaisesti työvälineitä, jotka on tarkoitettu tilapäiseen korkealla tehtävään työhön.
- (8) Turvallisuutta ja terveyttä koskevien vähimmäisvaatimusten täytäntöönpanosta tilapäisillä ja liikkuvilla rakennustyömailla (kahdeksas direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu direktiivi) 24 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/57/ETY ⁽⁴⁾ edellytetään kyseisiltä henkilöryhmiltä muun muassa direktiivin 89/655/ETY ⁽⁵⁾ 4 artiklan ja I liitteen noudattamista.
- (9) Työnantajan, joka aikoo teettää korkealla tehtävää tilapäistä työtä, on valittava välineet, jotka antavat riittävän suojan korkealta putoamisen vaaraa vastaan.
- (10) Yleisesti vaikuttavat suojelutoimenpiteet putoamisen estämiseksi tarjoavat yleensä paremman suojan kuin henkilökohtaiset suojelutoimenpiteet. Kuhunkin työmaahan riskien ennalta ehkäisemiseksi ja poistamiseksi soveltuvien välineiden valinnan lisäksi olisi tarvittaessa annettava erityisopastusta ja -ohjeita sekä tehtävä lisäselvityksiä.
- (11) Tikkaat, telineet ja köydet ovat ne välineet, joita tavallisimmin käytetään tilapäisessä korkealla tehtävässä työssä, ja sen vuoksi tällaista työtä suorittavien työntekijöiden turvallisuus ja terveys riippuvat merkittävästi näiden välineiden oikeasta käytöstä. Tämän vuoksi on täsmennettävä, miten työntekijät voivat käyttää näitä välineitä mahdollisimman turvallisesti. Tästä syystä vaaditaan työntekijöiden asianmukaista erityisopastusta ja -ohjeita.
- (12) Tämä direktiivi on tarkoituksenmukaisin keino saavuttaa kyseiset tavoitteet, eikä siinä ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (13) Tällä direktiivillä edistetään käytännössä sisämarkkinoiden sosiaalisen ulottuvuuden toteutumista.

⁽¹⁾ EYVL C 247 E, 31.8.1999, s. 23 ja EYVL C 62 E, 27.2.2001, s. 113.

⁽²⁾ EYVL C 138, 18.5.1999, s. 30.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 21. syyskuuta 2000 (EYVL C 146, 17.5.2001, s. 78), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 23. maaliskuuta 2001 (EYVL C 142, 15.5.2001, s. 16) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 14. kesäkuuta 2001.

⁽⁴⁾ EYVL L 245, 26.8.1992, s. 6.

⁽⁵⁾ EYVL L 393, 30.12.1989, s. 1.

(14) Jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus siirtymäkauteen pienten ja keskiuurten yritysten erityisongelmien huomioon ottamiseksi,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tämän direktiivin liitteessä oleva teksti lisätään direktiivin 89/655/ETY liitteeseen II.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 19 päivänä heinäkuuta 2004. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Jäsenvaltioilla on liitteessä olevaa 4 osastoa voimaan saatettaessa oikeus enintään kahden vuoden siirtymäkauteen ensimmäisessä alakohdassa mainitusta päivästä lukien voidakseen ottaa huomioon erityistilanteet, jotka voivat aiheutua tämän direktiivin käytännön soveltamisesta erityisesti pienissä ja keskiuurissa yrityksissä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 27 päivänä kesäkuuta 2001.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

N. FONTAINE

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. BOURGEOIS

LIITE

"4. Korkealla tehtävään tilapäiseen työhön tarkoitettujen työvälineiden käyttöä koskevat säännökset.**4.1 Yleiset säännökset**

4.1.1 Jos korkealla tehtävää tilapäistä työtä ei voida direktiivin 89/391/ETY 6 artiklan ja tämän direktiivin 3 artiklan mukaisesti suorittaa turvallisesti eikä ergonomisesti asianmukaisissa oloissa soveltuvalta työskentelytasolta käsin, on valittava turvallisten työolosuhteiden varmistamisen ja ylläpitämisen kannalta sopivimmat työvälineet. Yleisesti vaikuttavat suojelutoimenpiteet on katsottava ensisijaisiksi henkilökohtaisiin suojelutoimenpiteisiin nähden. Työvälineiden mitoituksen on vastattava työn luonnetta ja ennustettavissa olevia rasituksia sekä mahdollistettava liikkuminen vaaratta.

Korkealla sijaitseviin tilapäisiin työskentelypaikkoihin pääsemistä varten on valittava parhaiten soveltuvat keinot kulkukertojen tiheyden, työskentelypaikan korkeuden ja käyttöajan mukaan. Valitun keinon on mahdollistettava työntekijöiden pelastautuminen välittömän vaaran uhatessa. Kulku lavoille, tasoille tai kävelysilloille ja niiltä poistuminen ei saa lisätä putoamisvaaraa.

4.1.2 Tikkaita saa käyttää korkealla sijaitsevana työpisteenä vain olosuhteissa, joissa 4.1.1 kohta huomioon ottaen turvallisempien työvälineiden käyttöä ei voida edellyttää vähäisen vaaran ja joko käytön lyhytaikaisuuden tai sellaisten olemassa olevien työmaan ominaisuuksien vuoksi, joita työnantaja ei voi muuttaa.

4.1.3 Köysien varassa saa liikkua ja työskennellä ainoastaan olosuhteissa, joissa riskien arviointi osoittaa, että työ voidaan suorittaa turvallisesti ja joissa muiden, turvallisempien työvälineiden käyttö ei ole perusteltua.

Riskien arviointi huomioon ottaen sekä erityisesti työn kestosta ja ergonomisista vaatimuksista riippuen on käytettävä istuinta, jossa on asianmukaiset lisälaitteet.

4.1.4 Sen mukaan, minkä tyyppinen työväline on edellä olevien kohtien perusteella valittu, on määriteltävä asianmukaiset toimenpiteet kyseiseen työvälinetyyppiin liittyvien työntekijöille aiheutuvien vaarojen saattamiseksi mahdollisimman vähäisiin. Tarvittaessa on säädettävä putoamisenestolaitteiden käytöstä. Näiden on oltava rakenteeltaan ja lujuudeltaan sellaisia, että ne estävät tai pysäyttävät putoamisen korkealta sekä estävät työntekijöiden loukkaantumisen mahdollisimman hyvin. Yleisesti vaikuttavien putoamisenestolaitteiden on oltava yhtenäisiä lukuun ottamatta niitä kohtia, joista pääsee tikkaille tai portaikkoon.

4.1.5 Jos tietyn työtehtävän tekeminen edellyttää, että yleisesti vaikuttava putoamisenestolaite väliaikaisesti poistetaan, on käytettävä tehokkaita korvaavia suojatoimia. Työtehtävää ei saa suorittaa ennen kuin nämä suojatoimet on toteutettu. Yleisesti vaikuttava putoamisenestolaite on palautettava paikalleen heti sen jälkeen, kun kyseinen työtehtävä on päättynyt lopullisesti tai väliaikaisesti.

4.1.6 Korkealla tehtävää tilapäistä työtä saa tehdä ainoastaan silloin, kun sääolot eivät vaaranna työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä.

4.2 Tikkaiden käyttöä koskevat erityissäännökset

4.2.1 Tikkaat on sijoitettava siten, että ne seisovat vakaasti käytön aikana. Siirrettävien tikkaiden on oltava vakaalla, kestäväällä, sopivan kokoisella ja liikkumattomalla alustalla, jotta puolat pysyvät vaakasuorassa asennossa. Riipputikkaat on kiinnitettävä turvallisesti ja köysitikkaita lukuun ottamatta siten, että ne eivät siirry eivätkä heilu.

4.2.2 Siirrettävien tikkaiden jalkojen luisuminen niitä käytettäessä on estettävä joko kiinnittämällä tikkaiden ylä- tai alaosa, käyttämällä luisumisen estäviä laitteita tai muilla vastaavan tehokkuuden tarjoavilla ratkaisuilla. Tikkaiden on oltava niin korkeat, että ne ulottuvat riittävästi saavutettavan tason yläpuolelle, jollei muilla toimenpiteillä voida taata varmaa otetta. Lukittavia moniosaisia yhdistelmätikkaita ja jatkettavia tikkaita on käytettävä siten, että eri osat eivät liiku suhteessa toisiinsa. Pyörillä varustetut tikkaat on asetettava liikkumattomaan asentoon ennen niille nousua.

4.2.3 Tikkaita on käytettävä siten, että työntekijät saavat niistä koko ajan turvallisen otteen ja tuen. Jos taakkaa on kannettava tikkailla käsin, tämä ei saa estää hyvän otteen säilyttämistä tikkaista.

4.3 Telineiden käyttöä koskevat erityissäännökset

4.3.1 Jos valittua telineettä koskevaa laskelmaa ei ole saatavissa tai jos siinä ei anneta ohjeita rakenteellisesta pystytystavasta, on tehtävä lujuus- ja vakavuuslaskelmat, paitsi jos telineet pystytetään yleisesti hyväksytyä pystytystapaa noudattaen.

- 4.3.2 Telineen pystytys-, käyttö- ja purkamissuunnitelman tulee olla pätevän henkilön laatima valitun telineen rakenteen vaativuuden edellyttämällä tavalla. Suunnitelma voi olla yleisluonteinen, täydennettynä kyseessä olevan telineen erityispiirteitä koskevilla tiedoilla.
- 4.3.3 Telineiden tukien luisumisvaara on torjuttava joko kiinnittämällä tukipintaan luisumista estävä laite tai muulla yhtä tehokkaalla keinolla, ja kantavan pinnan on oltava riittävän kestävä. Telineen vakaus on varmistettava. Pyörillä liikuteltavien telineiden liikkuminen itsestään korkealla työskenneltäessä on estettävä asianmukaisilla laitteilla.
- 4.3.4 Telineen tasojen on oltava mitoiltaan, muodoltaan ja kokoonpanoltaan sellaiset, että ne soveltuvat työn luonteeseen ja kestävät tarvittavan kuormituksen sekä että niillä työskenteleminen ja liikkuminen on turvallista. Telineiden tasot on asennettava siten, etteivät niiden osat pääse liikkumaan tavanomaisessa käytössä. Tasoihin kuuluvien osien ja pystysuorien yleisesti vaikuttavien putoamisenestolaitteiden väliin ei saa jäädä vaarallisia aukkoja.
- 4.3.5 Kun tietyt telineen osat eivät ole käyttövalmiita, esimerkiksi telinettä pystytettäessä, purettaessa tai muutettaessa, ne on merkittävä yleisin varoitusmerkein niiden kansallisten säännösten mukaisesti, joilla direktiivi 92/58/ETY on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja pääsy vaaralliselle alueelle on suljettava asianmukaisin estein.
- 4.3.6 Telineitä saa pystyttää, purkaa ja muuttaa merkittävästi vain pätevän henkilön johdolla ja sellaisten työntekijöiden toimesta, jotka ovat saaneet 7 artiklan säännösten mukaisesti asianmukaisen, suunniteltuihin tehtäviin liittyvän ja erityisiä riskejä koskevan asianmukaisen erityisopastuksen ja -ohjeet, mihin kuuluvat erityisesti:
- kyseisten telineiden pystytys-, purkamis- ja muuttamissuunnitelman ymmärtäminen;
  - turvallisuus kyseisen telineen pystytyksen, purkamisen tai muuttamisen aikana;
  - toimenpiteet henkilöiden tai esineiden putoamisvaaran ehkäisemiseksi;
  - kyseisten telineiden turvallisuutta heikentäviin sääolosuhteiden muutoksiin liittyvät turvatoimet;
  - sallitut kuormitukset;
  - mahdolliset muut pystytykseen, purkamiseen tai muuttamiseen liittyvät vaarat.

Työtä johtavalla henkilöllä ja asianomaisilla työntekijöillä on oltava 4.3.2 kohdassa tarkoitettu pystytys- ja purkamissuunnitelma sekä siihen mahdollisesti sisältyvät ohjeet.

4.4 *Köysien varassa liikkumista ja työskentelyä koskevat erityissäännökset*

Köysien varassa liikkumisessa ja työskentelyssä on noudatettava seuraavia edellytyksiä:

- järjestelmässä on oltava vähintään kaksi erikseen kiinnitettyä köyttä, joista toinen toimii menoväylänä, laskeutumisväylänä ja tukena (työköysi) ja toinen varmistusvälineenä (varmistusköysi);
- työntekijöillä on oltava asianmukaiset valjaat, joita heidän on käytettävä, ja heidän on oltava valjaiden avulla kytkettyinä varmistusköyteen;
- työköydessä on oltava turvamekanismit nousemista ja laskeutumista varten sekä itsestään lukkiutuva mekanismi, jolla estetään käyttäjän putoaminen silloinkin, kun tämä menettää liikkeidensä hallinnan. Varmistusköyden on oltava varustettu liikkuvalla putoamisenestolaitteella, joka liikkuu työntekijän mukana;
- työntekijän käyttöön tarkoitetut työvälineet ja muut tarvikkeet on kiinnitettävä työntekijän valjaisiin tai istuimeen taikka ne on kiinnitettävä jollakin muulla sopivalla tavalla;
- työ on suunniteltava ja sitä on valvottava asianmukaisesti, jotta työntekijä voidaan hätätilanteessa välittömästi pelastaa;
- kyseisten työntekijöiden on saatava 7 artiklan säännösten mukaisesti työskentelyn edellyttämä asianmukainen erityisopastus ja -ohjeet, mihin sisältyvät erityisesti pelastusmenetelmät.

Yhden köyden käyttö voidaan sallia poikkeusolosuhteissa, joissa riskien arvioinnin perusteella toisen köyden käyttö lisäisi työn vaarallisuutta, edellyttäen että turvallisuuden varmistamiseksi on toteutettu kansallisen lainsäädännön ja/tai kansallisen käytännön mukaiset asiaankuuluvat toimenpiteet.”
